

Nacka Miljövårdsråd

Nacka 2007-04-27

9174

33

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
KFKS 496/2003 214 Projekt 9174
Planenheten
Nacka kommun
131 81 Nacka

Yttrande över utställt förslag till detaljplan för del av Sicklaön 37:42, Finnboda Pirar.

Nacka Miljövårdsråd avstyrker förslaget till detaljplan att bebygga pirar i vattnet med bostäder av följande skäl i sammandrag:

- 1.1 Riksintresse för kulturmiljövården åsidosätts
- 1.2 Strandskydd tillvaratas ej
- 1.3 Nacka kommuns kvalitetsprogram för Stockholms norra kust 1999 följs ej
- 1.4 Riksintresse för nationalstadsparken åsidosätts
- 1.5 Riksintresse för kust och skärgård åsidosätts
- 1.6 Behov av rekreationsområde vid vattnet -- bevarande av historisk miljö

Dessutom:

- 2.1 Felaktigheter i planhandlingar
- 2.2 Kvaliteten för planprocessen måste förbättras

Se nedan för utförligare beskrivning under resp. punkt.

1.1 RIKSINTRESSE FÖR KULTURMINNESVÅRDEN

Finnboda varv ingår i det område utmed kusten, som är klassat att vara av riksintresse för kulturminnesvården.

Detta borde enl. vår uppfattning betyda att en varsam exploatering utförs, som även i verkligheten tar hänsyn till och tar till vara den historiska miljön.

Den pågående kraftiga exploateringen, som nu pågår längs kusten, inklusive Finnboda pirar, gör inte det, även om man i planhandlingarna utan närmare motivering påstår det.

1.2 STRANDSKYDD

Strandskydd gäller för området, och man har sökt dispens för att upphäva detta för exploatering. Nacka Miljövårdsråd anser att mycket starka motiv bör krävas för att upphäva strandskyddet och att dessa inte föreligger i detta projekt.

Vi vidhåller vår tidigare uppfattning om Finnboda varv, att gränslandet mellan hav och stad får sin låglänta vänliga karaktär av kajer och pirar. Förslaget placerar bebyggelse på pirar i vattnet -- bostäder som förtar det låga gränslandet mellan stad och hav. Byggande alltför nära kajerna utplånar en vacker och historiskt värdefull miljö. Den fria vattenytan är Stockholms stora tillgång. Att börja stjäla dessa ytor för byggnadsändamål är att slå in på en farlig väg. Tillåter man byggnader i vattnet i detta område kan det bli svårt att motivera ett "nej" nästa gång. Stockholmsområdets vattenspegel bör vara "helig".

1.3 KVALITETSPROGRAM FÖR NACKAS NORRA KUST 1999

Nacka kommun har tagit fram ett dokument, som man benämner "Kvalitetsprogram för Nackas norra kust". Kusten, landskapet, den "gröna foten", de stora vattenytorna, bergsbranterna m.m. beskrivs här på ett förtjänstfullt sätt som mycket stora värden för kusten.

Vi anser att pågående exploatering längs kusten och även Finnboda pirar helt står i strid mot "Kvalitetsprogrammet för Nackas norra kust". Vi kan inte förstå, hur man så kan ignorera intentionerna i dokumentet.

1.4 RIKSINTRESSE FÖR NATIONALSTADSPARKEN

Om man från Nationalstadsparken, dvs Djurgården blickar ut mot Nackas kust möter en nedslående vy. Kompakta bostadsbyggnader av medioker arkitektonisk kvalitet uppförs alldeles vid stranden. Nackas ambitioner är ju att hårt exploatera norra kustens stränder från Saltsjökvärn till hela Kvarnholmen. Henriksdals trista kompakta huskomplex av "miljonprojekt"-karaktär dominerar landskapsbilden bakom.

Uppe på berget runt Danvikshem planerar man en kraftig byggnation med bl.a. många 7-vånings bostadshus. På Finnboda gamla varvsområde pågår en kraftfull exploatering med många bostadskomplex och i och med Finnboda pirar vill man trots detta även ta vattenspegeln i anspråk för bostadsbyggande. Allt detta förstör i hög grad upplevelsen av vattenvyn mot Nacka från Nationalstadsparken.

Vi anser att Nacka såsom granne till Nationalstadsparken också har ett ansvar för bibehålla och förbättra dess avsedda karaktär. Vi kan inte se annat än att Nackas stadsplanerare helt ignorerar detta.

1.5 RIKSINTRESSE FÖR KUST OCH SKÄRGÅRD

Området där Finnboda pirar föreslås uppföras är klassat som riksintresse för kust och skärgård samt farled. Samma invändningar som i kapitel 1.4 ang. riksintresse för nationalstadsparken måste här påpekas.

1.6 BEHOV AV REKREATIONSOMRÅDE VID VATTNET -- BEVARANDE AV HISTORISK MILJÖ

Med den kraftiga exploateringen av bostäder som pågår och planeras runt de planerade Finnboda pirar anser vi att stränderna mera bör upplåtas för de boendes rekreation än relativt smala kajer som blir kvar utanför bostadshus. Utblickar mot vattnet bör bevaras mer. Syftet att bevara den historiska miljön genom att bevara stapelbädden förtas till stor del genom att bygga för vattnet framför denna. Mycket av den historiska miljön har ju redan i projektet Finnboda varv spolierats.

2.1 PLANHANDLINGAR - FELAKTIGA OCH VILSELEDANDE

Nacka Miljövårdsråd har ju genom åren studerat planhandlingar för åtskilliga stadsplaneärenden. Några gånger har vi i remissvar påpekat, att vi är mycket besvikna på, att vi i dessa så många gånger upptäckt felaktigheter, missledande, förskönande och manipulerande beskrivningar, otydliga kartor samt förskönande och missvisande perspektiv och bildmaterial. Tyvärr ser vi detta upprepas även i detta ärende.

Generellt måste man konstatera, att även här många dokument (t.ex sammanträdesprotokoll, MKB, gestaltningsprogrammet m.fl.) ofta beskriver en mycket hög ambition att ta hänsyn till kultur- och naturmiljö, riksintressen och allmänhetens behov av en god miljö m.m. Bedömningar och lösningar går dock sedan många gånger stick i stäv mot skrivningarna, till och med i samma dokument. Någon motivering till avstegen ges heller inte, utan enbart en notering att man bedömt det så. T.ex. ang. miljöbedömningen skriver man t.o.m. "kommunen har beslutat att planens genomförande inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan."

I avsnittet "Detaljplanens huvuddrag" skriver kommunen att pirarna "associerar till de tidigare fartygen vid varvet" samt om den föreslagna bebyggelsen: "Genom att associera till varvsverksamheten visar den samtidigt respekt för kulturmiljön." I gestaltningsprogrammet sägs att pirarna genom träpanel, eksnickerier, tunna smidesräcken etc. "kan föra tanken till de gamla Waxholmsbåtarnas elegans och färg."

Vi har mycket svårt att med två stycken över 110 meter långa (fyrkantiga) 4-vånings bostadslängor med delvis inglasade balkonger få någon association till vare sig varvsverksamhet eller Waxholmsbåtars elegans.

På många ställen i planhandlingarna talas om betydelsen av att bevara stapelbädden och därigenom tillvarata den historiska miljön. Vad vi kan se så kommer stapelbädden på alla sidor utom mot berget att vara kringbyggd, så att den så gott som helt skymms, och den inre piren förstör det sista lilla känslan av vad en stapelbädd användes till, genom att blockera utblicken mot vattnet.

Angående gestaltningsprogrammet kan nämnas följande:

Ingen bild visar den pågående och planerade mycket stora exploateringen i Finnboda pirars omedelbara grannskap - Finnboda, Danvikshem, Danvikslösen, Kvarnholmen, Saltsjökvärn. Inte ens de planerade s.k. punkthusen bakom pirarna visas. Alla bilder visar en omgivning utan dessa hus. Man vill ge intryck av att hela berget bakom och öster om pirarna skall vara orört, medan i verkligheten den hårda exploateringen med tre höga 10-våningshus och ytterligare stora bostadshus österut så gott som helt döljer bergssidorna, som man på många ställen i planhandlingarna beskriver som mycket värdefulla. Dessutom framhåller man att man vinnlagt sig om att ta hänsyn till dessa (den gröna foten). En helt förvrängd beskrivning, som måste betecknas som mycket manipulativ. Vi tycker att kommunen inte alltid behöver vara en megafon för markägares exploateringsiver.

Nacka Miljövårdsråd anser, att om en samrådsprocess skall vara meningsfull, måste den baseras på korrekta och kompletta underlag, som har förmågan att rätt beskriva en framtida verklighet.

2.2 KVALITETSPROGRAM FÖR PLANPROCESSEN

Nacka kommun genomför enligt vår erfarenhet många enkäter bland allmänhet och direkt berörda över olika verksamheter, såsom barn- och äldreomsorg, skola m.m. Detta tycker vi är mycket lovvärt och utgår från att enkätresultaten utgör underlag i en kontinuerlig kvalitetsförbättringsprocess.

Vi efterlyser, att en kontinuerlig kvalitetsförbättringsprocess också införs i stadsplaneprocessen. Även stadsplaneprocessens resultat d.v.s. samhällsutformningen bör vara föremål för kvalitetsarbetet och kommuninvånarnas värderingar inhämtas för återmatning till kommande projekt.

Nacka Miljövårdsråd anser, att en stor förbättringspotential på detta område finns och att en kraftfull förbättring är nödvändig, för att en god samhällsbyggnad skall erhållas, förstöring av värdefulla miljöer upphöra samt att miljö- och stadsbyggnad skall kunna återfå en trovärdighet hos oss och sannolikt även hos allmänheten.

För Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman

ordförande

Detta remissvar har lagts ut på webben som <http://www.nackamiljo.se/yttrfinnbodapirar.html>

Nacka Miljövårdsråd
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

Telefon:
Hem: 7733283
Arb: 55378743

E-mail:
jan@aman.se